

FÖRLÄNGNING AV KONCESSION FÖR 400 kV-LEDNINGARNA MELLAN RINGHALS OCH HORRED SAMT MELLAN RINGHALS OCH STRÖMMA

SAMMANFATTNING AV
MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING
SEPTEMBER 2010

Förlängning av koncession för 400 kV-ledningarna mellan Ringhals och Horred samt mellan Ringhals och Strömme i Västra Götalands län och Hallands län

PROJEKTORGANISATION

Projektledare

Svenska Kraftnät
Box 1200
172 24 Sundbyberg
Sturegatan 1

Miljökonsekvensbeskrivning

VPC
ÅF

Tel 08-475 80 00
Fax 08 475 89 50

Foton, illustrationer och kartor har, om inte annat anges, tagits fram av ÅF och Svenska Kraftnät
Kartmaterial har använts med tillstånd från ©Lantmäteriverket/SvK/GSD

www.svk.se

SVENSKA KRAFTNÄT

Svenska Kraftnät är ett statligt affärsverk med uppgift att förvalta Sveriges stamnät för el-kraft, som omfattar ledningar för 400 kV och 220 kV med stationer och utlandsförbindelser. Vi har också systemansvaret för el och naturgas. Svenska Kraftnät utvecklar stamnätet och elmarknaden för att möta samhällets behov av en säker, miljövänlig och ekonomisk elförsörjning. Därmed har vi också en viktig roll i klimatpolitiken.

Svenska Kraftnät har över 325 anställda, de flesta vid huvudkontoret i Sundbyberg. Vi har även kontor i Sundsvall, Halmstad och Sollefteå. Ytterligare flera hundra personer sysselsätts på entreprenad för drift och underhåll av stamnätet runt om i landet. År 2009 var omsättningen ca 6 900 miljoner kronor.

Svenska Kraftnät har tre dotterbolag och sex intressebolag, bland andra den nordiska elbörsen Nord Pool. Mer information finns på vår webbplats www.svk.se.

FÖRORD

Denna skrift är en sammanfattning av en miljökonsekvensbeskrivning som skall utgöra underlag för en samlad bedömning av projektets inverkan på människors hälsa och säkerhet, på miljön och på hushållningen med naturresurser. MKB:n behandlar en förlängning av koncession för fyra befintliga 400 kV-ledningar mellan Ringhals och Horred samt mellan Ringhals och Strömma i Västra Götalands län och Hallands län. MKB:n ingår som ett led i tillståndsprocessen och utformas i enlighet med gällande lagstiftning.

INNEHÅLL

Projektorganisation	2
Svenska Kraftnät	2
Förord	2
SAMMANFATTNING	4
1 Bakgrund	4
2 Alternativ i MKB:n	4
3. Tillstånd	5
3.1 Koncession	5
3.2 Ledningsrätt	5
3.3 Gällande tillstånd för aktuella ledningar	5
4. Samråd och information	5
5. Lokalisering och omgivning	6
5.1 Varbergs kommun	6
5.2 Marks kommun	6
5.3 Kungsbacka kommun	6
6. Samlad bedömning	7
6.1 Landskapsbild	7
6.2 Natur och kulturmiljö	7
6.3 Bebyggelse	7
7. Övrig information	7

SAMMANFATTNING

1 BAKGRUND

Koncession för de fyra 400 kV-ledningarna mellan Ringhals och Horred (2 st) och mellan Ringhals och Strömma (2 st) löper fram till år 2012 respektive 2016. Svenska Kraftnät har tagit fram en miljökonsekvensbeskrivning som ett led i ansökan om förlängd koncession för dessa ledningar.

Ledningarna, som togs i drift i början av 1970-talet är av central betydelse för kapaciteten av överföring av el i södra Sverige. Ledningsdragningarna löper ca 76 km genom Varbergs och Kungsbacka kommun i Hallands län samt genom Marks kommun i Västra Götalands län.

2 ALTERNATIV I MKB:N

I MKB:n beskrivs miljöeffekter av de fyra ledningarna. Nollalternativet innebär att förlängd koncession ej beviljas och att ledningarna demonteras. Eftersom ledningarna är en viktig del av stamnätet med syfte att föra ut produktion från Ringhalsverket och mata in den på stamnätet skulle en ny ledning i så fall behöva uppföras med en annan sträckning för att trygga elförsörjningen i regionen. Att flytta ledningarna innebär nya intrång i mark och miljö som idag inte är påverkad av ledningarna. Ett särskilt nollalternativ har därför inte utretts. I stället bedöms miljökonsekvenserna av nuvarande utformning, med historiska och framtida årsmedelströmlaster som bas.

Översikt över ledningarnas sträckningar

3. TILLSTÅND

3.1 KONCESSION

För att bygga eller använda elektriska starkströmsledningar i Sverige krävs enligt ellagen (1997:857) ett tillstånd – nätkoncession. Energimarknadsinspektionen prövar ansökningar om nätkoncession. Handläggningen av ett koncessionsärende sker i flera olika steg. Nätägaren och verksamhetsutövaren, i det här fallet Svenska Kraftnät, gör en skriftlig ansökan som följs av en MKB. Energimarknadsinspektionen inhämtar därefter yttranden från bland annat länsstyrelse, kommun, fastighetsägare och andra som berörs av ansökan.

3.2 LEDNINGSRÄTT

För att få börja byggnation av en ledning krävs förutom tillstånd, koncession, även tillträde till berörda fastigheter. Detta sker vanligen genom tecknande av markupplåtelseavtal mellan fastighetsägare och nätägare. Fastighetsägaren ersätts med ett engångsbelopp för intrång på den mark som tas i anspråk för ledningen. Därefter ansöker nätägaren om ledningsrätt hos Lantmäterimyndigheten, vilket innebär att marken fastighetsrättsligt upplåts för kraftledning.

3.3 GÄLLANDE TILLSTÅND FÖR AKTUELLA LEDNINGAR

För kraftledningarna finns gällande koncession. Koncessionen gäller till dess att inlämnad ansökan om förlängning har prövats slutligt av Energi-

marknadsinspektionen. Rätten att behålla ledningen över berörda fastigheter är tryggad genom ledningsrätt eller servitut, se avsnitt 3.2.

4. SAMRÅD OCH INFORMATION

Enligt miljöbalken 6 kap 4§ ska alla som avser att bedriva verksamhet eller vidta åtgärder som kräver tillstånd eller beslut om tillåtlighet enligt miljöbalken tidigt samråda med länsstyrelsen.

Samråd skall även ske med berörda kommuner, fastighetsägare och övriga som kan anses vara berörda av aktuell ledning. Verksamhetsutövaren ska lämna uppgifter om den planerade verksamhetens lokalisering, omfattning och utformning samt dess förutsedda miljöpåverkan samt redovisa alternativ till planerad verksamhet.

Samråd har genomförts genom att ett utkast till MKB har skickats till berörda länsstyrelser och kommuner. Berörda fastighetsägare har informerats om prövningen via brev och hänvisats till MKB-utkastet som har funnits tillgängligt på Svenska Kraftnäts hemsida.

Synpunkter som har inkommit redovisas i en separat samrådsredogörelse.

Länsstyrelserna i Hallands och Västra Götalands län har beslutat att en förlängning av koncessionen för ledningarna inte anses medföra betydande miljöpåverkan.

Vid Gölsjön, väster om Horred

5. LOKALISERING OCH OMGIVNING

5.1 VARBERGS KOMMUN

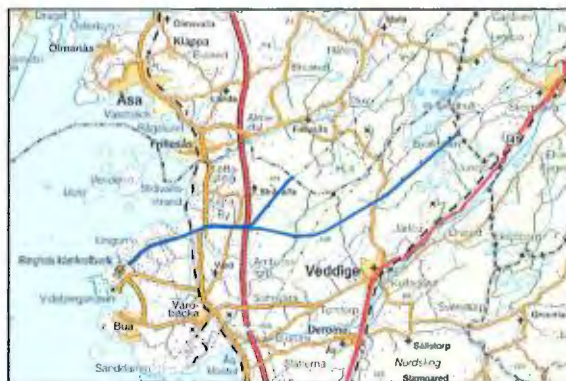
Alla fyra ledningar utgår från Ringhals i Varbergs kommun och går parallellt i östlig riktning upp till motorvägen Europaväg 6. Strax öster om motorvägen leds två ledningar i nordöstlig riktning mot Strömme och de två övriga i öster och nordöst mot Horred. På sträckan mellan Ringhals och motorvägen går ledningarna parallellt till stor del på öppen jordbruksmark. Kraftledningarna är här dominerande i landskapet, som är relativt tätbebyggt. Öster om motorvägen är landskapet mer kuperat och skogsbeväxt. Det finns 81 identifierade bostadshus inom 150 m från ledningarna inom kommunen.

5.2 MARKS KOMMUN

Ledningarna berör två områden i kommunen – ledningarna mot Strömme har sin sträckning i den norra delen och ledningarna mot Horred längre söderut. Båda sträckningarna går genom måttligt till starkt kuperade skogslandskap med inslag av öppna marker. Ledningarnas dominans och kontrast är som störst då de passerar öppna marker som jordbrukslandskap och sjöar. Det finns 62 identifierade bostadshus inom 150 m från ledningarna inom kommunen.

5.3 KUNGSBACKA KOMMUN

Ledningarna mot Strömme har sin sträckning genom Kungsbacka kommun på sträckan nordost om Europaväg 6. Sträckningen går genom ett måttligt till starkt kuperat skogslandskap med inslag av öppna marker. Det finns 30 identifierade bostadshus inom 150 m från ledningarna inom kommunen.

Ledningarnas sträckning i Varbergs kommun

Ledningarnas sträckning i Marks kommun

Ledningarnas sträckning i Kungsbacka kommun

6. SAMLAD BEDÖMNING

6.1 LANDSKAPSBILD

Ledningarna har funnits på plats under lång tid och utgör, i vissa delar av sträckningarna, ett påtagligt inslag i landskapsbilden. De förändringar som planeras för att minska magnetfält kommer inte nämnvärt att ytterligare påverka landskapsbilden.

6.2 NATUR OCH KULTURMILJÖ

Ledningssträckningarna passerar ett antal sumpmarker och ett riksintresse för naturvård. Påverkan på dessa är mycket liten och bedöms inte förändras i framtiden.

Sträckningarna passerar också ett antal kulturlämningar i form av boplatser, fyndplatser och fossila åkrar. Ledningarna påverkar endast dessa platser visuellt.

6.3 BEBYGGELSE

I MKB:n har tonvikten lagts på att utreda magnetfält vid bostäder i ledningarnas närhet. Övriga hälso- och miljö-konsekvenser så som ljudeffekter, säkerhet, påverkan på landskapsbild och naturområden behandlas i övriga avsnitt.

Magnetfält har kartlagts och beräknats för följande alternativ

- > Nuvarande förhållanden
- > Framtid: efter effekthöjningar vid Ringhals
- > Framtid; med effekthöjningar och tekniska åtgärder för att minska magnetfält

Vid de aktuella ledningarna har 173 bostadshus identifierats inom 150 m från närmaste mittfas. Beräknade magnetfält vid dessa hus redovisas i MKB:n. Av dessa har idag ett hus, i Varbergs kommun, beräknat ett magnetfält på en nivå över 4 μ T. I en framtid med planerade effekthöjningar på Ringhals bedöms antalet öka till totalt fem i de tre kommunerna.

En åtgärd som är tekniskt och ekonomiskt möjlig för att minska magnetfälten vid bostäder vid dessa ledningar är att förändra faskonfigurationen. Detta innebär att fasledningarnas läge i förhållande till varandra ändras. En sådan förändring har bedömts kunna minska magnetfälten i ett stort antal bostä-

der även efter effekthöjning vid Ringhals. Åtgärden medför dock högre magnetfält än i nuvarande utförande, på en kortare sträcka i Kungsbacka kommun. Fyra hus berörs av detta. Dock är det endast ett hus, i Kungsbacka kommun, som har ett beräknat magnetfält på över 4 μ T efter denna åtgärd. Svenska Kraftnät har förvärvat denna fastighet.

	Antal hus totalt	Antal hus med magnetfält $\geq 4 \mu$ T		
		Nuläge	Framtid	Efter-åtgärd
Totalt	173			
Varbergs kommun	81	1	3	-
Marks kommun	62	-	1	-
Kungsbacka kommun	30	-	1	1

Tabell 1 Antal hus med beräknat magnetfält $\geq 4 \mu$ T i nuläget, i framtiden utan åtgärd samt i framtiden med föreslagna åtgärder.

7. ÖVRIG INFORMATION

Samrådsredogörelse och fullständig version av miljökonsekvensbeskrivningen finns att ladda ner från Svenska Kraftnäts hemsida

<http://www.svk.se/Projekt/koncessionsforlangningar/Ringhals-Stromma-Ringhals-Horred/>

SVENSKA
KRAFTNÄT

SVENSKA KRAFTNÄT
BOX 1200
172 24 SUNDBYBERG
STUREGATAN 1

TEL 08 475 80 00
FAX 08 475 89 50

WWW.SVK.SE